

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 28. oktober 2022

Sak: 2022/0928
Klager: Login Eiendom AS
Klagemotpart: Elvia AS

Energiklagenemndas medlemmer:

Edna Grepperud, Helle Grønli og Morten Sundt

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi («RME») fattet den 5. mai 2022 vedtak i uenighetssak om summasjonsmåling mellom Login Eiendom AS og nettselskapet Elvia AS, jf. forskrift av 11. mars nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier (kontrollforskriften) § 13-1 bokstav a).
- (2) Saken ble bragt inn som en uenighetssak for RME av Login Eiendom AS (heretter «klager» eller «Login») i e-post datert 28. juni 2021. Klagen var foranlediget av at Elvia AS (heretter «klagemotparten» eller «nettselskapet») ikke ønsket å etterkomme klagers anmodning om å legge om til summasjonsmåling i lagerbygget Login Vinterbro. Summasjonsmåling er en form for måling hvor flere tilknytningspunkter slås sammen og avregnes i en og samme faktura. Vedlagt klagen var korrespondanse og brev mellom klager og nettselskapet.
- (3) RME ba om kommentarer fra nettselskapet innen 22. oktober 2021 i brev datert 5. oktober 2021. Det ble senere gitt utsatt frist til å gi tilbakemelding innen 5. november 2021. Nettselskapet oversendte sine merknader samme dag.
- (4) RME varslet 18. februar 2022 at de vurderte å fatte vedtak i saken innen utgangen av april 2022, med frist for uttalelse den 28. mars 2022. RME varslet følgende vedtak:

«Vår foreløpige vurdering er at Elvia tarifferer Login sitt anlegg på Vinterbro i tråd med forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 a). Elvia plikter ikke å tilby Login summasjonsmåling av de fire tilknytningspunktene de har til logistikklageret på Vinterbro.»
- (5) Klagers merknader ble mottatt av RME 22. april 2022. RME avslo i den forbindelse klagers tilbud om å diskutere saken nærmere på et fysisk møte.
- (6) RME fattet vedtak i tråd med forhåndsvarselet den 5. mai 2022.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (7) Klager påklaget vedtaket i brev datert 26. mai 2022. Klagen var blant annet begrunnet i at det var usikkert om RME hadde tilegnet seg nødvendig innsikt for å foreta en vurdering av klagen på riktig grunnlag. Det ble vist til at RMEs vedtak ikke omtaler flere tekniske aspekter ved saken som klager mener er av vesentlig betydning, og at RME avsto klagers anmodning om et fysisk møte for å avklare disse tekniske aspektene.
- (8) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Energiklagenemnda sammen med RMEs innstilling datert 17. juni 2022.
- (9) Klager og klagemotpart har i brev datert 22. juni 2022 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (10) Klager oversendte sine merknader den 29. juni 2022. Klager la i den forbindelse ved presentasjonen de hadde til hensikt å vise i et møte mellom partene.
- (11) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 28. oktober 2022.

2 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (12) I sitt vedtak datert 5. mai 2022 redegjør RME innledningsvis for sakens bakgrunn. Klager eier og driver et logistikklager på Vinterbro med REMA 1000 som eneste leietaker. Anlegget forsynes via fire transformatorer, og kunden blir målt og avregnet i hvert av disse tilknytningspunktene. RME har vist til at klager ønsker at anlegget skal behandles som én kunde, og at de fire tilknytningspunktene faktureres som om det var ett målepunkt.
- (13) I sin vurdering legger RME til grunn at uenigheten gjelder tariffing av klagers logistikklager på Vinterbro. Det er vist til at hovedregelen når en kunde forsynes over flere tilknytningspunkter er at hvert uttakspunkt tarifferes separat, jf. kontrollforskriften § 13-1 bokstav a). Det er RMEs vurdering at nettselskapet tarifferer klager i tråd med forskriften, og at de ikke plikter å tilby summasjonsmåling av de fire tilknytningspunktene. RME har i tillegg fremholdt at klager ikke har rett til å kreve summasjonsmåling overfor nettselskapet etter forskriften.
- (14) Med hensyn til klagers anførsel om at individuell måling og avregning skaper barrierer, og gjør energi- og effektivstyring mindre lønnsomt, har RME fremholdt at klager alltid vil oppnå en kostnadsbesparelse ved å redusere sine energi- og effektuttak. Dette gjelder både ved summasjonsmåling og ved individuell måling. Derimot vil summasjonsmåling som hovedregel gi et effektgrunnlag som er lavere enn om bedriften måles over flere utvekslingspunkter, fordi makseffekt kommer på forskjellige tidspunkt. Grunnen til dette er at gevinsten ved sammenlagring tilfaller kunden for forbruk som skjer på kunden side av tilknytningspunktet.
- (15) Videre har RME vist til at tilknytningspunktene vanligvis er sammenfallende med grensesnittet mellom nettselskapets nett og kundens nettanlegg, og plasseringspunktet for målerne. Kunden kan etter regelverket ikke kreve summasjonsmåling. RME har likevel tidligere akseptert at bedrifter som forsynes over flere utvekslingspunkt innenfor et avgrenset geografisk område kan måles i et felles målepunkt basert på summasjonsmåling, dersom nettselskapet selv anser det hensiktsmessig. RME har

videre lagt til grunn at dersom summasjonsmåling ikke medfører urimelige ekstrakostnader for nettselskapet, kan selskapet opprettholde summasjonsmåling for eksisterende kunder uten å komme i konflikt med forskriftens krav om ikke-diskriminering. RME tillater imidlertid ikke at eventuelle ekstrakostnader ved slik summasjonsmåling faktureres som et tillegg til den ordinære tariffen.

- (16) RME har også bemerket at nettselskapet angir tilknytningspunktet i nettet. Nettselskapet som har områdekonsesjon er i energiloven § 3-1 og forskrift om netregulering og energimarked § 3-1 pålagt å levere energi til alle kunder innenfor det geografiske området konsesjon gjelder for. Leveringsplikten pålegger nettselskapet å investere i nettanlegget frem til tilknytningspunktet om nødvendig. Tilknytningspunktet er normalt på husvegg eller innføring gjennom grunnmur. RME viser videre til at leveringsplikten likevel ikke er til hinder for at kunde og nettselskap kan avtale annet tilknytningspunkt dersom begge parter er enige.
- (17) RME har forstått saken slik at dagens tilknytningsløsning tar høyde for etterspurt effektuttak på 7,6 MW, mens den målte maksimallasten til bygget (kWh/h) så langt er under 2 MW. I vedtaket har RME understreket at det i forkant av tilknytning er viktig med dialog mellom kunde og nettselskap om forventet effektbehov og eventuelle alternative tilknytningsløsninger, for å unngå unødvendig kostnader som følge av overdimensjonering av nettet.
- (18) RME har oppfattet at årsaken til uenigheten i saken skyldes en overdimensjonering i forhold til dagens behov, som har ført til en mindre lønnsom og vesentlig vanskeligere laststyring for klager, og at dette nå ønskes løst ved at nettselskapet tilbyr summasjonsmåling. Det er RMEs syn at muligheten for å få summasjonsmåling burde vært avklart på et langt tidligere stadium og før tilknytning.
- (19) Dersom det anses hensiktsmessig, har RME fremholdt at klager kan be nettselskapet om å endre tilknytningspunktene i logistikklageret. Klager er i så fall selv ansvarlig for ombyggingskostnader av det elektriske anlegget på kundesiden. Kostnader som oppstår i nettet skal nettselskapet kreve dekket av klager etter kontrollforskriften § 17-4 første ledd bokstav a).

3 Partenes anførsler

3.1 Klagers anførsler

- (20) Klager har i det vesentlige anført:
- (21) RME bør pålegge nettselskapet å avregne klagers fire tilknytningspunkt til nettet som én enhet/kunde, jf. kontrollforskriften § 18-1.
- (22) Å nekte summasjonsmåling vil være i strid med blant annet kontrollforskriften § 13-1 bokstav d), energiloven § 1-2 og EU-direktiv 2009/28/EF artikkel 3. nr. 1 og artikkel 16 nr. 4. Klager har vist til at dagens restriktive praksis med hensyn til summasjonsmåling har grunnlag i et vedtak fra OED fra 2005. Den teknologiske utviklingen innen forbrukerfleksibilitet, energieffektivitet og energisparing har i løpet av de siste årene imidlertid medført at summasjonsmåling av klagers anlegg vil gi grunnlag for en mer effektiv utnyttelse og utvikling av nettet.

- (23) Det er usikkert om RME har tilegnet seg nødvendig innsikt for å vurdere klagen på riktig grunnlag. RME har i sitt vedtak henvist til nettselskapets brev datert 15. april 2020, hvor det fremgår at nettselskapet *«hverken [har] ansvar for eller kompetanse på styring og optimering av kundens forbruk «bak» tilknytningsspunktet. Her er det kunden selv som er ansvarlig for å optimere bruken med utgangspunkt i de prissignaler som gis av nettselskapet, kraftleverandører og eventuelle tredjepartsaktører»*. Det er imidlertid klagers oppfatning at nettselskapet er ansvarlig for at prissignaler og målestruktur bidrar til en samfunnsmessig rasjonell drift av kraftnettet, og at manglende kunnskap om optimering av forbruk «bak» kundens energimåler hindrer mer rasjonell drift av kraftnettet.
- (24) Saken har ikke blitt så godt opplyst som mulig før vedtaket ble truffet, jf. forvaltningsloven § 17. Klager har vist til at de både i klagen av 7. juni 2021 og deres brev av 22. april 2022, ba om et møte med RME og nettselskapet for å sikre en nødvendig felles forståelse av de komplekse tekniske aspektene ved saksforholdet. RME avslo imidlertid anmodningen om et slikt møte, og har heller ikke omtalt de tekniske aspektene i vedtaket. Klager har anført at det er en vesentlig feil ved begrunnelsen for vedtaket at RME ikke har omtalt sakens tekniske aspekter. Det er klagers syn at feilen kan ha sammenheng med at RME avslo klagers anmodning om et møte.
- (25) I klagers supplerende merknader av 22. april 2022 erkjenner klager at det er riktig at dagens effektkapasitet i lageret ikke utnyttes fullt ut, slik nettselskapet har anført. Lageret er imidlertid dimensjonert for planlagt bruk frem til 2044, hvilket innebærer at det er kapasitet til økt antall tekniske installasjoner i bygget, utvidelser av bygget, flere skilt med større energiforbruk, tilrettelegging for mobilitet med mer. Leietaker har også gitt uttrykk for at en ønsker omlegging til bærekraftig transport, og at deres transportflåte forventes omlagt til elektrisk drift med planlagt lading hos klager. Både økt aktivitet i bygget og omlegging til større andel elektrisk transport vil dermed medføre en vesentlig økning i energi- og effektbehov. Klager har fremholdt at bygget ble dimensjonert for fremtidig behov for økt effekt, som følge av at det i planleggingsfasen har vært vanskelig å fastsette tidspunktene for den økte aktiviteten.
- (26) Klager har videre fremholdt at trendene innen klimaomstilling og elektrifisering utgjør en stor usikkerhet, og at forbrukerfleksibilitet og smart energistyring vil være avgjørende for at den nevnte omstillingen skal lykkes. Klager har for eksempel vist til at dersom fremtidens drivlinjer for tungtransport blir delvis elektriske, vil energi- og effektbehovet øke betydelig. Med tanke på usikkerheten som er knyttet til elektrifiseringen av samfunnet, fremstår det ifølge klager lite samfunnsøkonomisk rasjonelt å bygge om tilknytningen til nettet fra lavspent til høyspent for at klager skal kunne behandles som én enkeltkunde og ikke fire selvstendige kunder. En slik ombygging vil påføre ekstra kostnader i forbindelse med selve ombyggingen og som følge av konsesjonskrav. Klager er ikke organisert for å kunne drifte høyspentanlegg og er av den oppfatning at dette i de fleste tilfeller bør håndteres av nettselskapene.
- (27) Når det gjelder nettselskapets anførsel vedrørende solcelleanlegg, har klager understreket at distribuert kraftproduksjon bidrar til reduserte kostnader for nettselskapets øvrige kunder, gjennom blant annet redusert nettap. Videre vil smart energistyring på klagers lager også kunne bidra med ytterligere nytteverdi for nettselskapets kunder, men dette potensialet vil ikke bli realisert uten økonomiske insentiver for helhetlig effektreduksjon og fleksibilitetsutnyttelse på tvers av transformatorene.

3.2 Klagemotpartens anførsler

- (28) Nettselskapet har i det vesentlige anført:
- (29) I brev datert 5. november 2021 har nettselskapet anført at de ikke har noen plikt til å tilby summasjonsmåling av effekt levert over flere separate tilknytningspunkter. Det er vist til kontrollforskriften § 13-1 bokstav a), hvor det fremgår at «*tariffene skal refereres tilknytningspunktene*». Videre er det vist til at forskriften definerer tilknytningspunkter som «*punkt i overføringsnettet der det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap*». Dette prinsippet er også stadfestet av Olje- og energidepartementet i vedtak av 21. september 2005. Nettselskapets praksis vedrørende beregning av tariff med utgangspunkt i registrerte måleverdier på det enkelte målepunkt hos kunden er dermed i tråd med regelverket.
- (30) Nettselskapet anfører at det er sentralt at tariffene skal reflektere det nettnivået hvor kunden er tilknyttet nettselskapets strømmnett. Et eventuelt summasjonsmålt avregningsgrunnlag ville derimot representert måleverdier referert et høyere nettnivå enn det som de fysiske tilknytningspunktene tilsier. Nettselskapet har videre fremholdt at de plikter å likebehandle sine kunder når det gjelder tariffing, og nettselskapet kan dermed ikke tillate summasjonsmåling hos enkelte kunder og ikke andre. Tariffer beregnet ut fra sammenlagrede måleverdier hos alle kunder ville da gitt en høyere enhetspris enn tariffer beregnet med utgangspunkt i måleverdier referert hvert enkelt målepunkt. Nettselskapets nåværende tariffnivå er således basert på ikke-summasjonsmålte måleverdier som da er referert det nettnivå som leveringen faktisk skjer.
- (31) Nettselskapet har på forespørsel fra RME opplyst om bakgrunnen for løsningen som ble valgt da klagers anlegg ble tilknyttet nettet. Nettselskapet har fremholdt at klager via konsulent opprinnelig etterspurte strømtilknytning med kapasitet på 1,6 MW. Etter hvert økte imidlertid kundens etterspørsel for effekt til 7,6 MW. Det er dermed kundens etterspørsel for effekt, i kombinasjon med de tekniske muligheter/begrensninger på dette spenningsnivået, som er grunnlaget for den valgte løsningen.
- (32) Nettselskapet har i tillegg bemerket at deres strømforsyning fram til kundens tilknytningspunkter fremstår som kraftig overdimensjonert i forhold til kundens reelle behov frem til nå, uten at de er kjent med eventuelle fremtidige planer for anlegget. Nettselskapet har vist til at den maksimale lasten på hele bygget (kWh/h) ligger langt under 2 MW, mens kundens bestilling som nevnt var et effektbehov på 7,6 MW. Nettselskapet har i den forbindelse vist til at klager har uttalt at «*Hvis man derimot tillater avregning på byggets 4 individuelle målepunkt samlet vil det smarte effektstyringsystemet styre topplastene på hvert enkelt målepunkt slik at den aggregerte topplasten ikke blir større enn topplasten ved det enkelte målepunkt*».
- (33) Det er nettselskapets syn at denne uttalelsen underbygger at klager reelt sett ikke trenger fire transformatorer, men kun én eller maksimalt to. For nettselskapet fremstår det dermed ulogisk at anlegget da ikke er planlagt for optimalisering av driften bak ett eller eventuelt to tilknytningspunkter, noe deres gjeldende tariffingpraksis bør stimulere til. Klager har i stedet bestilt effektkapasitet som har resultert i fire transformatorer og tilknytningspunkt som nettselskapet er nødt til å ha materiell og kapasitet til å levere, samt drifte og vedlikeholde. Nettselskapet har i den forbindelse understreket at kunden står fritt til selve å velge utforming av egen installasjon bak det enkelte tilknytningspunkt, så lenge dette gjøres i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

- (34) Nettselskapet har i tillegg fremholdt at en konsekvens av klagers ønske om summasjonsmåling ville vært at prissignaler hadde blitt eliminert. Det ville da fullt ut blitt nettselskapets og de øvrige kundenes rolle å bekoste drift, vedlikehold og reinvesteringer på de i dette tilfellet tre (eller eventuelt to) transformatorene som klager etter eget utsagn ikke har behov for. I slike tilfeller er det ifølge nettselskapet viktig å ha tariffingsprinsipper som stimulerer kunder, konsulenter og utbyggere til ikke å overdimensjonere installasjoner. Dette vil medføre at det ikke blir gratis å opprettholde nettselskapenes ansvar for drift, vedlikehold og reinvesteringer i nettanlegg kunder ikke har behov for.
- (35) Når det gjelder klagers henvisning til solcelleanleggets betydning, har nettselskapet anført at det ikke er riktig at dette har bidratt til å redusere nettselskapets investeringsbehov i nettet. Nettselskapet har vist til at solcelleanlegget ikke var en del av forutsetningene for tilknytning av lagerbygget, og at det ikke har hatt noen betydning for dimensjonering av nettanlegget. Ifølge nettselskapet ble de først gjort oppmerksom på solcelleanlegget etter at lagerbygget var i drift. Nettselskapet kan uansett ikke dimensjonere strømforsyningen fram til uttakskunder med utgangspunkt i eventuelle bidrag fra et solcelleanlegg. Slike anlegg bidrar normalt lite eller ikke i det hele tatt når belastningssituasjonen i nettet er som mest anstrengt, og tilgangen på effekt fra et solcelleanlegg er også for usikker til at dette kan legges til grunn for neddimensjonering av forsyningen frem til uttakskunder. Nettselskapet er uansett forpliktet til å levere bestilt kapasitet til klager og deres øvrige kunder. Dersom klager mener at de kan optimalisere driften så er dette en eventuell «risiko» de selv burde tatt ved å bestille mindre kapasitet.
- (36) Nettselskapet har for øvrig vist til deres brev til Multiconsult datert 15. april 2020, hvor det redegjøres nærmere for disse forholdene.

4 Klagenemndas vurdering

- (37) Saken gjelder Login Eiendom AS' klage over RMEs vedtak datert 5. mai 2022. I vedtaket slår RME fast at Elvia AS' tariffing av klagers logistikkager på Vinterbro ikke er i strid med kontrollforskriften § 13-1 bokstav a), og at nettselskapet ikke plikter å tilby summasjonsmåling av klagers fire tilknytningspunkter.
- (38) Spørsmålet i saken er om klager kan kreve omlegging fra individuell måling til summasjonsmåling av virksomhetens fire transformatorer på logistikklaget Login Vinterbro.
- (39) De generelle prinsippene for utforming av nettleie er slått fast i kontrollforskriften § 13-1. Prinsippene skal sikre at alle som ønsker det får markedsadgang på like vilkår, samt bidra til effektiv utnyttelse og utvikling av nettet. Av hovedregelen i bestemmelsens bokstav a) følger det at hvert enkelt uttakspunkt skal tariffes separat. Bestemmelsen lyder som følger:

«Alle nettselskapene er ansvarlige for at det utarbeides tariffer som er punktbaserte etter følgende prinsipper:

a. tariffene skal refereres tilknytningspunktene.

[...]»

- (40) Begrepet «*tilknytningspunkt*» er i kontrollforskriften § 1-3 definert som et «*punkt i overføringsnett*et hvor det foregår innmating eller uttak av kraft eller utveksling mellom nettselskap». Nemnda fremholder at tilknytningspunktene vanligvis også er sammenfallende med grensesnittet mellom nettselskapets nett og kundens nettanlegg, og plasseringspunktene for målerne. I denne saken er de fire transformatorene på Login Vinterbro klagers «*tilknytningspunkter*», og de skal dermed som utgangspunkt tariffes separat.
- (41) Det motsatte av separat tariffing, såkalt summasjonsmåling, er omtalt i høringsdokumentet NVE dokument 17-2009 *Endringer i forskrift 11 mars 1999 nr. 302 om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomheten og tariffier – Fellesmåling* (heretter «NVE dokument 17-2009»). Høringsdokumentet omhandler i hovedsak avviklingen av fellesmåling av flere slutt kunder og endringer knyttet til anleggsbidrag, men omtaler også summasjonsmåling av flere uttakspunkt hos én og samme slutt kunde.
- (42) I NVE dokument 17-2009 er det vist til at det ikke er noen bestemmelser i kontrollforskriften som tilsier at kunden kan kreve summasjonsmåling. I den grad en kunde forsynes over flere uttakspunkt er hovedregelen, som nevnt ovenfor, at hvert enkelt uttakspunkt skal tariffes separat. Det er imidlertid vist til at NVE tidligere har akseptert at bedrifter som forsynes over flere utvekslingspunkt innenfor et avgrenset geografisk område kan måles i et felles målepunkt basert på summasjonsmåling, dersom konsesjonæren finner dette hensiktsmessig. Det er i tillegg vist til at en konsesjonær kan opprettholde summasjonsmåling for eksisterende kunder uten å komme i konflikt med forskriftens krav om ikke-diskriminering, så lenge dette ikke medfører urimelige ekstrakostnader for nettselskapet. Det er dermed opp til det enkelte nettselskap, og ikke sluttkunden, å vurdere hvorvidt det er ønskelig å innvilge summasjonsmåling.
- (43) I en tidligere klagesak mellom NORDOX Industrier AS og Viken Nett, har Olje- og energidepartementet (OED) som klageinstans også slått fast at det bør være opp til nettselskapene å avgjøre om de ønsker å tilby fellesmåling/summasjonsmåling, utover det som kan kreves i henhold til kontrollforskriften § 14-3. Bestemmelsen omhandler nettselskapets plikt til å tilby boenheter og fritidsboliger måling og avregning per felles inntaksledning, dersom individuell måling og avregning gir urimelige merkostnader. OED la også til grunn at kontrollforskriften § 14-3 burde tolkes strengt, og at klager i saken ikke kunne påberope seg unntaket. Det vises til OEDs vedtak datert 21. september 2005 ref. 04/01464-3.
- (44) Energiklagenemnda er ikke bundet av tidligere praksis fra verken RME eller OED, men bemerker at det foreligger en praksis som strekker seg tilbake over en viss periode. På denne bakgrunn er det nemndas syn at klager i utgangspunktet ikke kan kreve omlegging fra individuell måling til summasjonsmåling av virksomhetens fire transformatorer.
- (45) Klager har imidlertid også anført at å nekte summasjonsmåling vil være i strid med kontrollforskriften § 13-1 bokstav d), energiloven § 1-2 og EU-direktiv 2009/28/EF artikkel 3. nr. 1 og artikkel 16 nr. 4. Klager har i tillegg anført at RME ikke har opplyst saken så godt som mulig før det ble truffet vedtak, jf. forvaltningsloven § 17.
- (46) Nemnda behandler først klagers anførsel vedrørende kontrollforskriften § 13-1 bokstav d). Klager har vist til at teknologisk utvikling innen forbrukerfleksibilitet, energieffektivitet og energisparing i løpet av de siste årene har medført at

summasjonsmåling av de fire transformatorene vil gi grunnlag for en mer effektiv utnyttelse og en effektiv utvikling av nettet. Klager har selv forklart at bygget er dimensjonert for planlagt bruk frem til 2044, og at det dermed er tatt hensyn til utvidelse av drift og et tilhørende økt behov for elektrisk energi. Det er også vist til at dagens løsning med et høyt effektuttak er mer fleksibelt i møte med klimaomstillingen og elektrifiseringen av samfunnet.

- (47) Det er på det rene at kontrollforskriften § 13-1 bokstav d) stiller krav til at tariffene skal utformes slik at de i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet. Dette betyr at tariffene skal utarbeides etter en grunnstruktur hvor variable kostnader i størst mulig grad skal hentes inn gjennom variable tariffledd, og at faste kostnader i størst mulig grad hentes inn gjennom andre tariffledd jf. § 13-2. Utover dette står nettselskapene i utgangspunktet fritt til å utforme tariffene som i størst mulig grad gir signaler om effektiv utnyttelse og effektiv utvikling av nettet, forutsatt at tariffene er objektive og ikke-diskriminerende, jf. forskrift om kontroll av nettvirksomhet § 13-1 bokstav c).
- (48) Nemnda viser til at klager har bestilt en tilknytningsløsning som tar høyde for et effektuttak på 7,6 MW, mens den målte maksimallasten til bygget (kWh/h) så langt er på under 2 MW. Klager har fremholdt at de verken ønsker tilgang på mindre effekt eller overgang fra lav- til høyspentanlegg.
- (49) Nemnda viser videre til nettselskapets redegjørelse for hvorfor de ikke tillater summasjonsmåling. Nettselskapet har fremholdt at det er sentralt at tariffene reflekterer det nettnivået hvor kunden er tilknyttet nettselskapets strømmnett. Et summasjonsmålt avregningsgrunnlag vil representere måleverdier referert et høyere nettnivå enn det som de fysiske tilknytningspunktene sier. Som følge av at nettselskapet plikter å likebehandle sine kunder i forbindelse med tariffing, kan de dermed ikke tilby summasjonsmåling hos enkelte kunder og ikke andre. Tariffer beregnet ut fra sammenlagrede måleverdier hos alle kunder ville da gitt en høyere enhetspris enn tariffene beregnet med utgangspunkt i måleverdier referert hvert enkelt målepunkt. Nettselskapets nåværende tariffnivå er følgelig basert på ikke-summasjonsmålte måleverdier som er referert det nettnivå som levering faktisk skjer.
- (50) Nettselskapet har videre vist at summasjonsmåling av klagers fire transformatorer vil ha store konsekvenser for nettselskapets prissignaler. Dersom summasjonsmåling av klagers tilknytningspunkter tillates, vil nettselskapet og de øvrige kundene måtte bære kostnader knyttet til drift, vedlikehold og reinvesteringer på transformatorene som ikke skal måles. Nettselskapet har bemerket at det er viktig å ha tariffingsprinsipper som stimulerer kunder, konsulenter og utbyggere til å unngå overdimensjonering av installasjoner, slik at det ikke blir gratis å opprettholde nettselskapets ansvar for drift og vedlikehold av nettanlegg som kundene ikke har behov for.
- (51) Nemnda kan ikke se at utforming av nettselskapets tariffene, herunder at det ikke tilbys summasjonsmåling, er i strid med forskriften § 13-1 bokstav d). Nemnda viser til at tariffing reflekterer det nettnivået hvor kunden er tilknyttet nettselskapets strømmnett, og at dette gjelder for samtlige av nettselskapets kunder, herunder at tariffene er objektive og ikke-diskriminerende. Nemnda er for øvrig enig med nettselskapet når det gjelder viktigheten av å ha tariffene som stimulerer kunder til å dimensjonere installasjonene sine ut fra et reelt behov. Slik nemnda ser det, vil det være uheldig dersom nettselskapet må bekoste drift, vedlikehold og reinvestering i nettanlegg

kundene i realiteten ikke har behov for. I slike tilfeller vil det kunne gi uheldige signaler dersom det innvilges summasjonsmåling. Dette er særlig viktig i dagens situasjon, hvor etterspørsel etter effektuttak overstiger kapasiteten.

- (52) Klager har videre anført at det å nekte summasjonsmåling er i strid med energiloven § 1-2. Bestemmelsen lyder som følger:

«Loven skal sikre at produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi foregår på en samfunnsmessig rasjonell måte, herunder skal det tas hensyn til allmenne og private interesser som blir berørt.»

- (53) Klagers anførsel bygger på premisset om at det kan utledes en *plikt* for nettselskapet til å sikre en mest mulig samfunnsmessig rasjonell overføring og bruk av energi fra den siterte formålsbestemmelsen. I juridisk teori er imidlertid formålet med loven først og fremst trukket frem som en faktor som vektlegges i tolkingen av loven for øvrig, jf. eksempelvis Nils Nygård, *Rettsgrunnlag og standpunkt*, 2. utg. 2004, s. 73-74. Slik nemnda ser det, vil energilovens formålsbestemmelse først og fremst være relevant ved tolkingen av lovens øvrige bestemmelser og ved utarbeidelse av forskrifter. Den nærmere detaljreguleringen av den praktiske utformingen av tariffen er fastsatt i kontrollforskriften. Etter nemndas syn er det klart at reglene i kontrollforskriften § 13-1, som angir prinsippene for utforming av punkttariffer, ikke er i strid med formålsbestemmelsen i energiloven § 1-2.
- (54) Klager har videre anført at det å nekte summasjonsmåling er i strid med EU-direktiv 2009/28/EF (fornybardirektivet) artikkel 3. nr. 1 og artikkel 16 nr. 4. Direktivet er gjennomført i norsk rett ved endringer i fire ulike forskrifter. Endringene gjelder forskrift av henholdsvis 11. mars 2013 nr. 1122, 21. desember 2011 nr. 1481, 21. desember 2011 nr. 1470 og 21. desember 2011 nr. 1469. Disse endringene omhandler ikke retten til å kreve summasjonsmåling. Nemnda er videre av den oppfatning at kontrollforskriften på dette punkt er i tråd med direktivet, og at det å nekte summasjonsmåling dermed heller ikke er i strid med direktiv 2009/28/EF artikkel 3 nr. 1 og artikkel 16 nr. 4.
- (55) Videre har klager anført at RME ikke har opplyst saken så godt som mulig før det ble truffet vedtak, jf. forvaltningsloven § 17. Av bestemmelsens første ledd fremgår det at *«[f]orvaltningsorganet skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes»*. Nemnda fremholder at forvaltningsloven § 17 fastslår at forvaltningen har en utrednings- og informasjonsplikt. Det er imidlertid på det rene at bestemmelsen ikke kan tas helt på ordet, og at grundighet etter omstendighetene må avveies mot behovet for rask saksbehandling og forsvarlig bruk av ressurser, jf. NOU 2019:5 Ny forvaltningslov s. 322 flg.
- (56) I foreliggende sak er RME blitt bedt om å vurdere uenigheten mellom klager og nettselskapet. I slike saker er det nemndas syn at partene forventes å bidra til sakens opplysning, og at forvaltningsorganets utredningsplikt er noe redusert som følge av at partene er nærmest til å komme med opplysninger, jf. NOU 2019:5 Ny forvaltningslov s. 330. Det er nemndas syn at RME har utredet saken tilstrekkelig til å avgjøre den på en forsvarlig måte. Nemnda viser til at RME har innhentet merknader fra partene ved flere anledninger, først innledningsvis i saken og deretter i forbindelse med varselet om vedtak. Nemnda kan ikke se at RMEs avslag på klagers forespørsel om et fysisk møte har hatt avgjørende betydning for sakens opplysning. Utgangspunktet i forvaltningen er

skriftlig saksbehandling, og nemnda kan ikke se at det er forhold ved denne saken som krever muntlig behandling. Nemnda er følgelig av den oppfatning at RME har opplyst saken så godt som mulig før det ble truffet vedtak, jf. forvaltningsloven § 17.

- (57) På denne bakgrunn har nemnda kommet til at klager ikke kan kreve omlegging fra individuell måling til summasjonsmåling av virksomhetens fire transformatorer.

5 Vedtak

- (58) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

- 1. Klagen tas ikke til følge.**
- 2. Vedtak 202111514-13 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 5. mai 2022 stadfestes.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 28. oktober 2022

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Helle Grønli
Nemndsmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk